

panorama

DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Rok XIX Łódź, niedziela 27 i poniedziałek 28 września 1964 roku Nr 231 (5540)

Kongres ZBoWiD zakończył obrady

- Wybór nowych władz
- Wytyczenie kierunków dalszej działalności związku
- Przemówienie J. Cyrankiewicza

W sobotę zakończyły się w Warszawie obrady III Krajowego Kongresu Związku Bo-

jowników o Wolność i Demokrację.

W czasie przedpołudniowej sesji plenarnej, której przewodniczył gen. dyw. Mieczysław Moczar, uczestnicy kongresu kontynuowali dyskusję nad referatem sprawozdawczym.

Obradom końcowej sesji kongresu przewodniczył prezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz, który wygłosił przemówienie, zamykające dyskusję.

Na sesji tej dokonano wyboru nowych władz związku oraz podjęto uchwałę wytyczającą kierunki działalności organizacji na następne lata.

Dyskusja ostatniego dnia obrad koncentrowała się nadal na węzłowych problemach polskiego i międzynarodowego ruchu kombatanckiego, a zwłaszcza - walce o pokój i zwycięstwo zasad koegzystencji. Szeroko omawiano problem niemiecki i związane z nim zagadnienie bezpieczeństwa na kontynencie europejskim. Wielu mówców poświęciło swe wystąpienia zagadnieniom pracy organizacyjnej ZBoWiD, problemom dalszego, jeszcze szerszego udziału poszczególnych ogniw związku w życiu społecznym, w budownictwie socjalizmu w naszym kraju.

Zgodnie z zarządzeniem prezesa Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia czasu letniego i zimowego w roku bieżącym, w nocy z soboty 26 na niedzielę 27 bm., nastąpiła jesieńna zmiana czasu. O godzinie 2 w nocy wskazówki zegarów zostały cofnięte na godzinę pierwszą. Tym samym powróciliśmy do czasu środkowoeuropejskiego. Od dzisiaj obowiązują również nowe rozkłady jazdy.

W zamieszaniu, że przed wojną w Bydgoszczy z trudnym znalazłem pianino, na którym mogłem grać - dziś to żaden problem, a sala koncertowa tam jest tak wspaniała, że może się równać z najlepszymi w Europie. Gdy po latach przyjechałem do Warszawy, to obawiałem się trochę, że będę miał trudności ze znalezieniem fortepianu do gry. Takie tam przecież były straszne zniszczenia... A tu wprost niespodziewanie osiem nowych „Steinwayów” czekało do wyboru... i ta wspaniała warszawska publiczność!”

KREWNY CHOPINA
We Francji występuje z recitalami poezji awangardowej poeta Chopin. Przyznaje się do pokrewieństwa z Fryderykiem. Drugi Chopin, spowinowaceni podobno z wielkim Chopinem - to Marcel Chopin - zastępca kapelmistrza orkiestry wojskowej w koszarach Guynemer w Rueil-Malmaison.

W zwierciadle „PANORAMY”
Wuj Sam ma kaczkę!

„SZANTAŻ”
to tytuł NOWEJ POWIEŚCI „DZIENNIKA”, której druk rozpoczniemy już w następną niedzielę

WSPÓŁCZESNA OBYCZAJOWA SENSACYJNA

Rys. Ibis-Jankowski

O problemach współpracy ZBoWiD z Ligą Obrony Kraju mówił gen. bryg. Franciszek Książczyk - prezes Ligi.

O jedności i zwartości szeregow ZBoWiD mówił m. in. Mieczysław Róg-Swiostek. Kończąc swe wystąpienie powiedział on: Podstawą naszych sił i naszego dorobku jest polityczno-moralna jedność całego narodu, w tym również jedność naszych ZBoWiD-owskich szeregów. Związek nasz pielęgnuje wszystkie postępowe tradycje. Jednoczymy wszystkich bojowników o wolną Polskę - i tych, którzy walczyli kiedyś z karabinem w rękę w regu- (A) Dalszy ciąg na str. 2

ZŁOTY KASK

Z szybkością ponad 120 km. na godzinę walczyć dziś będą najlepsi polscy motocykliści o Złoty Kask „Dziennika Łódzkiego”
O szczegółach imprezy informujemy na str. 6

Przepraszam, to nie rzeczy osobiste...

Gdy esperantysta udaje się w świat, ugina się pod ciężarem przynajmniej jednej wielkiej walizy - wyjadowanej rzeczami wcale nie osobistymi. I mimo to celniczy, zagladając do wnętrza, mają zamiast groźnych - osłupiałe miny. Walizka jest bowiem pełna... książek.

Tak się bowiem przyjęło, że turyści spod znaku zielonej gwiazdy, będącej symbolem tego międzynarodowego języka, wiozą zwykle dla swych potencjalnych znajomych i przewodników w innych państwach właśnie książki. Celniczy zaś do takiego „towaru” raczej nie są przyzwyczajeni...

Tymczasem liczba książek w języku esperantem wciąż rośnie - ukazują się w wielu krajach, na różnych kontynentach. Pewien obraz - acz i

Znaszli ten kraj

Azotowy narkotyk inżyniera Cetysa

Można całe życie przeżyć i czegoś takiego nie spotkać... Przecież ta budowa dla większości z nas, to nie tylko praca za złotówki, ale i ogromne zaangażowanie społeczne, które opanowało nas jak narkotyk - powiedział inżynier Cetys.

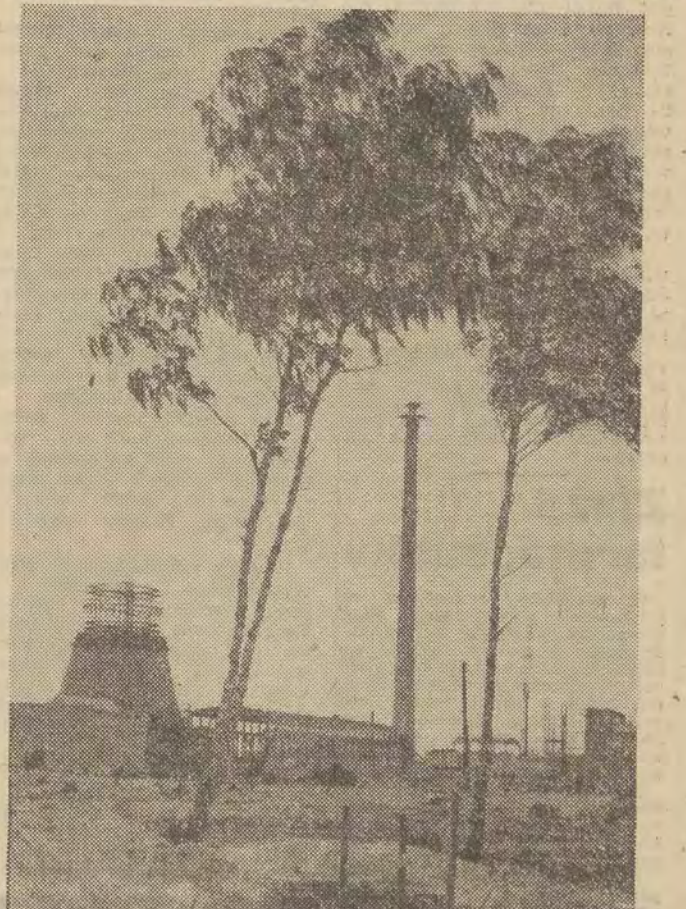
Julian Cetys jest naczelnym inżynierem budowy „Azotów” w Puławach. Budował Konin, Pątnów, Adamów, Łódźką „Elte”, a teraz buduje największe zakłady chemiczne na świecie. Nie ma w tym stwierdzeniu ani cienia dziennikarskiej przesady. W niedługim czasie Puławy I dadzą 320 tys. ton azotu rocznie, to znaczy tyle, ile wynosi obecnie cała produkcja krajowa. Po uruchomieniu Puław II, produkcja nawozów będzie 3,5 raza większa, aniżeli obecna produkcja wszystkich zakładów w Polsce.

Aby budować coś takiego, kierować tysiącami ludzi, wydać miliardy złotych - trzeba mieć zmysł matematyka, wyobraźnię poety i odwagę generała. Właśnie - odwagę. Inżynier Cetys wygląda zwyczajnie, nie jest ani zbyt pewny siebie, ani zbyt skromny, jest naturalny. Nie ma w nim nic z Herosa, którym w gruncie rzeczy jest. Przecież o takich ludziach za sto lat będą się dzieci uczyły w szkołach, tak jak dziś uczą się o Kordianie i Wokulskim. Kordian - Wokulski - Cetys - ewolucja bohatera narodowego. Cetys potrafi przeciwstawić się ministrowi. Jeśli oczywiście ma rację. Na posiedzeniach przeróżnych komisji złożonych ze specjalistów i rzeczoznawców inż. Cetys ma odwagę i dużą umiejętność forsowania swych koncepcji. A rozwiązania drobnego szczegółu technicznego na wielkiej budowie może być wiele. Można przedstawić zle i... gospodarka narodowa straci wtedy milion złotych

Odpowiedzialna to więc sprawa, wymagająca zawsze uprzedniego głębokiego przemyślenia. Cetys gospodarzy miliardami. Zakłady Azotowe w Puławach są przecież bu-

niedawna całe warszawskie zagłębie budowlane (największe w kraju) posiadało: 35 ko parok i 38 spycharek.

Do inwestycji w Puławach władze nasze przywiązują ogromną wagę. Łączy się to z rozwojem wielkiej chemii i z chemizacją rolnictwa. Potrzeba nam w najbliższym czasie 1180 tys. ton nawozów azotowych i 720 tys. ton nawozów fosforowych. Dlatego największe tempo produkcji oraz nakła-

dowa rzędu Nowej Huty. Taką Nową Huta chemiczną.

Gdy się dojeżdża do Puław, z dala już rysuje się sylwetka kominów. Najwyższego kominu w Polsce, 160 metrów wysokości! Zbudowano go w ciągu 90 dni, 165 tys. sztuk cegieł, 140 ton materiału izolacyjnego, 1500 ton żwiru, 475 ton cementu i 104 tony stali. Widoczny jest z odległości 22 kilometrów. To symbol nowych Puław...

Wielki plac budowy - gigantyczne wykopki, zwalony ziemi, zarys chłodni kominowych, setki tysięcy ton żelaza - oto budowa „Azotów”.

Od szczegółowego opisu budowy uwalniają dziennikarza opisy innych budów - jakie czytelnicy znają - i kronika filmowa. Przybywszy uderza przede wszystkim duża ilość sprzętu ciężkiego. Nieodparcie nasuwa się refleksja - jak bardzo zmienił się obraz budów w okresie minionego 20-lecia. 15 koparek, 27 spycharek, 7 zgarniarków, 3 dźwigi szynowe, 200 samochodów-ciągników - oto sprzęt, którym dysponuje generalny wykonawca „Azotów” - tzw. Budchem. Dla porównania warto przypomnieć, że do

dy przeznaczają się właśnie na przemysł chemiczny, którego produkcja w przyszłej 5-letce wzrastać będzie 2-krotnie szybciej, niż produkcja całego przemysłu. Drogi rozwoju chemii wykreslają na mapie Polski takie nazwy, jak: Oświęcim - Tarnów - Tarnobrzeg - Kędzierzyn - Plock - PUŁAWY. Po uruchomieniu, Puławy będą dawać 1500 ton amoniaku na dobę. W 1970 r. zaopatrzenie rolnictwa w nawozy mineralne wzrośnie 3-krotnie. Przewiduje się 150 kg nawozów mineralnych na 1 ha ziemi, z tego 50 kg nawozów azotowych.

„Azoty” weszły obecnie w decydującą fazę budowy. Głównym dostawcą maszyn i urządzeń są: Czechosłowacja i Związek Radziecki. W tej chwili pracuje już na budowie ponad 5 tys. ludzi. Z każdym dniem liczba robotników wzrasta. W związku z tym buduje się nowe osiedla mieszkaniowe w Puławach, które zmienia oblicze jeszcze jednego powiatowego miasta w Polsce. Jeszcze jedno miasto przeżywa swą karierę, swój wielki dzień. Ludzie też.

KAROL BADZIAK

Horacy Safrin

Fraszki polityczne

O „DYGNITARZACH” ZACHODNIONIEMIECKICH

Ciemny typ - a w tym kraju znajdziesz ich bez liku - ujawnia się najpewniej, stojąc na świeczniku.

GOLDWATER

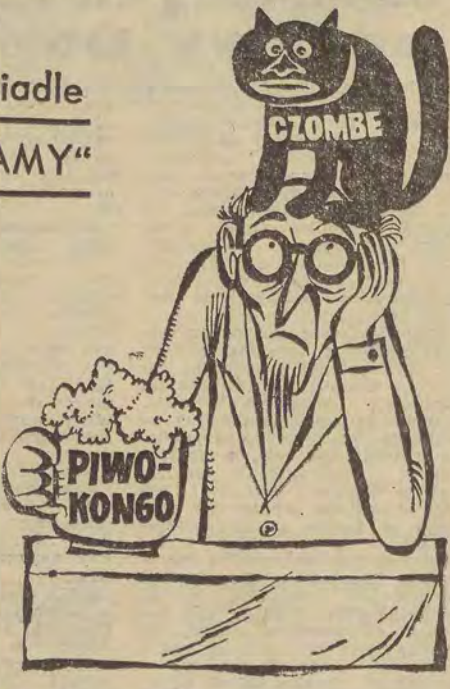
Gdy elokwencja go ponosi, przyszłego świata widzi zgrab: krązący wokół Wall-street osi pod niebem atomowych bomb...

CZOMBE

Cóż, że posiadaczem aż dwóch tek się mieni, skoro sam u posta USA w kieszeni.

GEN. KHANH

Znowu obłąkany pan ów jest premierem - z racji Stanów.

Emir Buczaaki, jako Tutmosis.

Już od kilku miesięcy w Bucharze pozdrowienie „dzień dobry“ otrzymuje odpowiedź „salam malejkum“.

„Faraon“ Bolesława Prusa natchnął Jerzego Kawalerowicza i Tadeusza Konwickiego do napisania scenariusza filmowego już kilka lat temu.

Ok. 70-osobowa ekipa polskich filmowców udała się w daleką podróż do środkowej Azji.

Po przetransportowaniu środków inżynierskich oraz sprzętu technicznego drogą lotniczą (4.500 km) i kolejową (6.000 km), przystąpiono do nakręcania zdjęć w piaskach pustyni.

Nie sposób opisać wszystkich kłopotów codziennej pracy. Różnica czasu w Bucharze wynosi 3 godziny w stosunku do czasu polskiego — kiedy u nas jest godzina 0.30, to w Uzbekistanie — 3.30.

O tej porze polscy filmowcy spożywają śniadanie i 7 autobusami udają się w godzinną podróż po piaskach pustyni.

Piotr Pawłowski (Herhor) i Leszek Herdegen (Pentuer).

Mало kto wie, że Łódź — miasto przemysłu — ma liczne grono poetów.

Witryna młodych poetów

ANDRZEJ BISKUPSKI

Jest nauczycielem matematyki. Wydał kilka prac popularno-naukowych z dziedziny astronomii.

Dzień dobry — salam malejkum!

Polacy na pustynnych piaskach Kara-kum

(Korespondencja własna)

Buchara — położona w dolnym biegu rzeki Zerawszan, w rejonie rozwoju starożytnej kultury, nie może się wylegitymować ścisłą datą swego założenia.

Uczestniczący w zdjęciach masyw i batalistycznych żołnierze radzieccy, biwakują w samej pustyni.

6 telefonów i 4 radiostacje łączące Bucharę z pustynią, bez przerwy przekazują rozkazy i organizacyjne polecenia dotyczące przygotowań do zdjęć.

Ok. godz. 9 można przystąpić do kręcenia pierwszego ujęcia. W zdjęciach, prócz aktorów i statystów, uczestniczą trudne do opanowania konie, zaprzęgnięte w rydwany oraz osły.

Ok. godz. 11 temperatura dochodzi do 50 stopni w słońcu... niestety, cienia na pustyni nie ma.

Ok. godz. 16 ekipa wraca na odpoczynek do Buchary. O tej porze w pustyni wiatr wieje z północnego zachodu.

Trudno jednak w pełni odpuścić, bowiem temperatura w pokoju hotelowym, w godzinach wieczornych waha się w granicach 33 stopni C do 38 stopni C i spada dopiero

o godzinie 4 do 20 stopni C, to jest spada wtedy, kiedy już wszyscy rozpoczynają następną dzień uciążliwej pracy.

Jednocześnie ze zdjęciami, w pustynnych piaskach prowadzone są prace przy budowie 2 olbrzymich dekoracji: „Pałacu faraona“ oraz „Świątyni Ptah“.

Całością prac w Bucharze kieruje wieloosobowy sztab w składzie: reżyser — Jerzy Kawalerowicz, operatorzy — Jerzy Wojcik i Wiesław Zdort oraz kierownicy produkcji — Ludwik Hager i Jerzy Rutowicz.

Scenografię filmu opracowali: Jerzy Skrzepiński, Wojciech Krzysztofiak i Andrzej Majewski.

W głównych rolach zobaczmy: Jerzego Zelnika (Ramzes), Piotra Pawłowskiego (Herhor), Leszka Herdegena (Pentuer), Emira Buczackiego (Tutmosis), Stanisława Miłskiego (Mefres), Wiesława Mazurkiewicza (Nikotris), Krystynę Mikotajewską (Sara) i wielu innych aktorów, między innymi i uzbekich.

Film realizowany jest systemem cenemascie na tasmie Eastmancolor, a projekcja jego potrwa 4 godziny.

JERZY RUTOWICZ

Uśmiechnij się

— Kim byliście w cywilu?
— Szczęśliwym człowiekiem!

— Do czterdziestego roku życia nie wyjdzie pani za mąż.
— A potem?
— Potem się pani przyzwyczai.

Okrucieństwo

Zdarzyło się to 19 lat temu nad stawem w Łagiewnikach. Młoda kobieta z małym dzieckiem na ręku zbliżyła się do wody.

Chłopiec miał wtedy 8 dni. Był rezultatem przedwczesnego spotkania żołnierza frontowego i dziewczyny.

Chłopak chował się zdrowo, potem poszedł do szkoły, dobrze się uczył, chwalił go nauczyciele, lubili sąsiedzi.

Kiedy miał 15 lat, nieoczekiwanie zmarł ojciec. Ponieważ był to człowiek zasłużony, pogrzeb miał piękny i uroczysty.

Chłopiec wrócił do domu i poprosił matkę o wyjaśnienie. Nie wiedziała, ile powiedziała mu „usługi“.

Chłopiec wrócił do domu i poprosił matkę o wyjaśnienie. Nie wiedziała, ile powiedziała mu „usługi“.

Z archiwów Scotland Yardu

Nie ujawnione morderstwo

21 października 1949 r. pewien rybak wydobyl z wody, w pobliżu ujścia Essex w Anglii, zwyczajnie wyglądającą paczkę, której zawartość okazała się makabryczna.

Lekarz sądowy stwierdził, że te zwłoki, należące do dobrze zbudowanego mężczyzny, musiały leżeć w wodzie co najmniej 2 tygodnie.

Policja szybko stwierdziła, że ofiarą jest 47-letni Stanley Setty, pochodzący z Bagdadu.

Po orzeczeniu lekarskim inspektor Scotland Yardu, rozpoczął poszukiwania w portach lotniczych na zachodnich wybrzeżach Anglii.

Kartoteka Hume'a potwierdziła podejrzenia. W czasie wojny robił on interesy na czarnym rynku, obrabował kantynie, legitymując się fałszywymi papierami.

5 października wystartował na wynajętym samolocie, wyładował na innym lotnisku, skąd taksówką powrócił do Londynu.

Podejrzenia w stosunku do Hume'a umocniła sprzączka, która przypomniała sobie, że w dniu zbrodni Hume zaniósł do pralni dywan z pokoju stolowego.

6 dni trwał proces i Hume nie stracił ani na chwile panowania nad sobą i sytuacją.

(Dalszy ciąg na str. 5)

nie uczył, nie poszedł już więcej do szkoły. Nie pomogły żadne interwencje i perswazyje. Stał się milczący, skryty, posepny.

Wszystkim z dalekiej drogi

Bo żeby z dalekiej drogi nie powrócić w pustkę — ktoś z wojny powraca... z krańca świata — a tu znaczy to, brak ciebie to także: twoja dobra obecność to także: rozorana droga... a przecież oracz przechyla pagórek że aż słońce wschodzi.

Od redakcji

W związku z tym, że wiele osób nadsyła nam swe wiersze z prośbą o wykorzystanie ich w niniejszej rubryce, uprzejmie zawiadamiamy, że zarówno sylwetki, jak i wiersze poetów łódzkich przekazało nam kole młodych poetów przy łódzkim oddziale Związku Literatów Polskich.

